

DATO
26. februar 2024

Notat

Administrativt oplæg til ungegaranti inspireret af Hjørring-modellen

1. Hensigtserklæring 19 i Budget 2024

Hensigtserklæring 19 i Budget 2024

"Frem mod planseminaret 2024 udarbejder Unge- og Beskæftigelsesudvalget og Børn og Familieudvalget et fælles oplæg om en ungegaranti inspireret af Hjørringmodellen, herunder også de økonomiske konsekvenser.

En ungegaranti, som har det overordnede mål at støtte de unge i at opnå de relevante kompetencer for at kunne realisere den del af drømmen, der handler om job og uddannelse. Ungegarantien skal omfatte alle børn og unge i Kalundborg Kommune fra børnehaveklasse til de fylder 30 år".

Administrationen har på tværs af Jobcenter og Børn, Læring og Uddannelse udarbejdet et fælles overordnet oplæg, der drøftes politisk på det fælles dialogmøde mellem Unge- og Beskæftigelsesudvalget og Børn- og Familieudvalget den 6. marts 2024.

Begge udvalg har forud for hensigtserklæringen i budget 2024 fået en fælles præsentation af alle grundelementerne i Ungegarantien, som blev gennemgået ved Arbejdsmarkedsforvaltningen, Hjørring Kommune, den 7. juni 2023.

2. Grundelementerne i Ungegarantien i Hjørring Kommune

Kort fortalt præsenteres ungegarantien i Hjørring Kommune som en helhedsorienteret indsats med virksomhederne som omdrejningspunkt. Målet er at understøtte særligt unges adgang til arbejdsmarked og uddannelse. Indsatsen omfatter alle børn og unge mellem 6-29 år. Hjørring Kommunes Ungegaranti er baseret på følgende 3 strategiske mål:

- **UDSYN**
Den enkelte unge skal have udsyn og impulser udefra, der fremmer refleksion, inspiration og drømmen om "mit gode liv".
- **INDSIGT**
Den enkelte unge skal opnå indsigt i egne kompetencer og mulige veje, der fører til realiseringen af drømmen om "mit gode liv".
- **KOMPETENCER**
Den enkelte unge skal ud fra egne forudsætninger opdage og udvikle sine potentialer og opnå de nødvendige kompetencer for at kunne realisere drømmen om "mit gode liv".

Målene understøttes af indsatser i 4 spor:

1. Folkeskole
2. Virksomhed
3. Støtte
4. Vejledning

Det fælles mindset "Alle unge skal have en positiv destination" og de 3 strategiske mål er omdrejningspunktet for alle indsatser og fagprofessionelle.

Alle unge skal have en positiv destination

"Det betyder, at hver enkelt ung skal have en drøm om 'mit gode liv'. Det betyder også, at de unge i forhold til den del af det gode liv, der vedrører job og uddannelse ved hvilke næste skridt de skal tage for at bringe dem på rette vej.

Den positive destination bliver således et rejsemål med indbyggede milepæle for den enkelte unge. Det bliver samtidig en målestok, som alle skole-, vejlednings-, virksomheds- og støtteindsatser kan vurderes i forhold til. Bringer denne indsats den unge tættere på sin positive destination?"

Det unikke i Ungegarantien i Hjørring Kommune er, at det er et samskabelsesprojekt mellem en bred kreds af lokale virksomheder og kommunen, som i fællesskab forpligtiger sig på at være med til at sikre unges vej til uddannelse og job. Virksomhederne indgår en partnerskabsaftale, hvor de som "garantipartnere" forpligter sig på at ville:

- Hjælpe de unge, der henvender sig, med at følge deres positive destination
- Tage imod udsatte unge i rimeligt omfang
- Være ambassadør for Ungegarantien.

Ungegarantien tager udgangspunkt i et tæt samspil mellem alle aktører, hvor de involverede virksomheder løbende inddrages og har indflydelse på, hvilke indsatser der kan sættes i gang på tværs af aktører, som styrker de unges muligheder. Garantipartnerne indgår i et samspil, som giver nye muligheder i den sammenhængende kommunale ungeindsats, hvor virksomhedernes behov for velkvalificeret arbejdskraft og unges drømme om uddannelse og job forenes og kan udvikles, udfordres og afprøves på nye måder.

Virksomhederne er en vigtig nøgleaktør i Ungestrategien. Samarbejdet med virksomhederne, som giver børn og unge mulighed for at få viden om og erfaringer med arbejdsmarkedet på nye måder, i diverse former for virksomhedsrettede forløb, er en vigtig brik i den samlede indsats for, at alle unge i Hjørring Kommune kan definere og nå deres positive destination.

Folkeskolerne er en anden central nøgleaktør i Ungegarantien, når det handler om de unge, der endnu ikke har afsluttet folkeskolen. Samarbejdet mellem folkeskolen, uddannelsesvejlederne, den unge og det omgivende samfund spiller en afgørende rolle for unges muligheder for uddannelse og job efter folkeskolens afslutning. Derfor er der i Ungegarantien lagt op til en væsentlig styrket indsats for alle børn og unge allerede i folkeskolen fra 0.-10. klasse og der vej til uddannelse og job.

3. Oversættelse af Hjørring-model til Kalundborg-forhold

Administrationen har gennemgået allerede igangsatte aktiviteter i Kalundborg Kommune, som er tilsvarende Hjørring Kommunes investeringsmodel i Ungegarantien, under de 4

spor. De beskrevne indsatser i tabel 1 er dermed udtryk for den nettofinansiering, som udestår for at få tilsvarende indsatser 1-1 som i Ungegarantien i Hjørring Kommune. Ungegarantiens styrkede indsatser i Hjørring Kommune er udtryk for en serviceudvidelse i en Kalundborg Kommune-kontekst. Den styrkede investering i en ungegaranti udgør en delmængde af den samlede ordinære børn- og ungeindsats for at få unge i uddannelse og job.

Afdækningen er foretaget på udvalgsniveau, så det er muligt at belyse, hvor stor en del af investeringen, som i givet fald vil høre under de respektive 2 udvalg, som Ungegarantien særligt er rettet mod, med ansvar for børn- og ungeområdet.

Nettoinvesteringerne handler om at:

Tabel 1: Indsats og mål Behov for nettoinvesteringer i en ungegaranti	Økonomi pr. år 2024-PL (mio. kr.)
Spor 1: Folkeskole	2,666
Styrke praksisfaglig undervisning og åben skole gennem nye muligheder for samarbejde og lokale ressourcer, som kan understøtte undervisere med konkrete ideer og muligheder.	0,338
Styrke folkeskolens fokus på børn og unges kontinuerlige karrierelæring.	1,240
Styrke muligheder for at etablere relevante lokale erhvervspraktikker – korte og længerevarende praktikker med lokale praktikkoordinatorer og udvide antallet af praktikværter med mulighed for at modtage 13-17-årige i praktik.	0,970
Styrke den kontinuerlige kompetenceudvikling for undervisere i "Uddannelse og Job", karrierelæring i folkeskolen via uddannelsesvejledningen.	0,074
Støtte unges transport under længerevarende praktikforløb.	0,044
Spor 2: Virksomheder	2,460
Styrke rammerne for en koordineret og sammenhængende ungegaranti for alle unge (6-29 år) i tæt samarbejde med virksomhederne (garantipartnere) og folkeskoler. Aktiviteter består af øget fokus på samskabelse ml. virksomheder og folkeskoler, etablering og drift af en digital markedsplads for garantipartnere samt sekretariatsfunktion til at understøtte rammesætning og udvikling af ungegarantien på tværs af de 4 spor.	1,900
Styrke opdyrkning, synliggørelse af og matchning til fritidsjob. Fritidsjob er job, som unge passer i fritiden ved siden af sin skole. Ud fra evidens målrettes indsats mod udsatte målgrupper i alderen ca. 13-18 år.	0,560
Spor 3: Støtte	3,046
Styrke skolefraværsindsats for børn og unge i folkeskolen.	1,535
Styrke indsats for unge (14-29 år) i misbrug med misbrugskoordinator.	0,590
Styrke PPR-indsats ifm. overgangen til ungdomsuddannelse og jobcenter.	0,621
Styrke helhed og sammenhæng ift. KUI (Den Kommunale Ungeindsats) via procesplaymaker. Kalundborg Kommune medfinansierer ½ årsværk, da der vurderes at være overlap til KUI-koordinatorfunktion.	0,300
Spor 4: Vejledning	1,178
Styrke individuel uddannelses- og erhvervsvejledning i 8.-9. klasse i folkeskolen.	0,621
Styrke individuel uddannelses- og erhvervsvejledning til unge over den undervisningspligtige alder (15-17 år), som ikke er i gang med uddannelse eller job.	0,550
Styrke mere målrettet kommunikation, når det gælder vejledning af unge, via flere kommunikationskanaler.	0,074
Behov for nettoinvestering i alt - spor 1 – 4 i Ungegarantien	9,350

Kalundborg Kommune har allerede iværksat en række indsatser og initiativer, som tilnærmelsesvis modsvarer investeringerne i Hjørring Kommune og som understøtter formålet med ungegarantien. Disse investeringer fremgår i tabel 2. Tilsammen udgør de beskrevne investeringer i en ungegaranti (tabel 1 + tabel 2) en samlet bruttoinvestering på ca. 15,5 mio. kr. i 2024-priser.

Tabel 2: Indsats og mål Investeringer i en ungegaranti, som allerede er etableret i Kalundborg	Økonomi pr. år 2024-PL (mio. kr.)
Spor 1: Folkeskole	0,300
Skoler udvikler i dag løbende de praksisfaglige valgfag og undervisning, som også understøttes af naturfagsvejleder-netværket på tværs af alle skoler, og skolekonsulenter som udbyder praksisfaglig vejledning på tværs. Der er i dag udgifter til facilitering af netværk, og der anvendes en statslig pulje til kompetenceudvikling af vejledere på lokale skoler.	0,300
Spor 2: Virksomheder	1,22
"Work in Kalundborg", som er de lokale virksomheders indgang og den koordinerende funktion ift. virksomheds- og uddannelsesnetværk, når det handler om at samskabe indsatser samt tiltrække, udvikle og fastholde fremtidens arbejdskraft.	
Afholdelse af årlig karrieremesse.	0,100
Introjob eller praktikforløb til unge efter folkeskolen (15-29 år), der ikke er i gang med en uddannelse/ på kommunal forsørgelse.	1,120
Spor 3: Støtte	3,290
Medfinansiering af styrket skolefraværsindsats for børn og unge i folkeskolen	1,570
Gennemgående kontaktpersoner (ungeguides) til at sikre overgange fra 8. klasse til og med det 29. år.	1,120
Veletableret samspil med frivillige organisationer i form af Headspace og Tuba.	0,600
Spor 4: Vejledning	1,370
Kombinerede job- og uddannelsesaftaler (IPS-Ung) - også en del af spor 2	1,120
Afholdelse af årlig uddannelsesmesse (ressourcetimer i UU Kalundborg + anlægsomkostninger)	0,250
Alle etablerede investeringer i alt – spor 1 – 4 i Ungegarantien	6,180

Udover de investeringer, der direkte indgår i Ungegarantien i Hjørring Kommune, har Kalundborg Kommune en række indsatser og initiativer, der også understøtter unges vej til uddannelse og job. Mange af opgaverne er lovpligtige, herunder størstedelen af ungeindsatsen i Jobcentret, men der er også andre indsatser, som ligger udover de lovpligtige ordinære indsatser:

- Der er samarbejder mellem UNG Kalundborg og lokale aktører om tilbud til alle unge i bl.a. LGBTQ+ caféen.
- Der etableret et Uddannelsesråd med deltagere fra faglige organisationer, erhvervsorganisationer, politiske udvalg (Unge- og Beskæftigelsesudvalget og Børn- og Familieudvalget). Det er et forum, hvor der bliver drøftet emner og beslutningsoplæg, der er relevante for unges uddannelses- og jobperspektiv.
- Deltagelse på Skills Stafetten i samarbejde med Processkolen for alle 8. klasser i kommunen.
- Fælles deltagelse på DM i Skills af 8. klasser på tværs af skoler, som besluttet årligt siden 2022. Unge efter folkeskolen og op til 30. år tilbydes også deltagelse i DM i Skills.

- Udvidet skolesamarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutionerne, som deltager på skolerne med Tour de Uddannelse.
- Der er etableret en skoletjeneste i form af KHZ Skoletjeneste, som hvert år arrangerer og udvikler nye læringsforløb med tilhørende virksomhedsbesøg og koordinerer dette. Fokus på STEM-fagene og arbejdet er etableret i samarbejde med fagcenter BLU.
- Der er som led i Budget 2024 besluttet, at der sker en øget anvendelse af praksisfaglig undervisning og leg, som har til formål at skabe øget trivsel gennem brugen af særligt projektbaseret læring og leg.
- Der er etableret Turboforløb 2 gange om året i samarbejde med drengeskademi og UNGKalundborg. Det er et intensivt læringsforløb med fagligt boost til elever i 8.klasse (etableret med budget 2023).
- Der afholdes 3 årlige erhvervsholdforløb i UNG Kalundborg på 8 uger (etableret med budget 2024).
- Der er prioriteret med budget 2024 en styrket AKT indsats på alle folkeskoler, som har til formål at styrke trivsel med fokus på elever med udsathed og risiko for mistrivsel.
- Der er flere folkeskoler, som arbejder med konkrete målrettede indsatser ift. elevernes kendskab til det omkringliggende samfund, herunder uddannelser og virksomheder lokalt. Eksempelvis skolen på Herredsåsen, som har indledt et tæt partnerskab med lokale virksomheder om venskabsvirksomheder til de forskellige klasser, samt Høng skoles medvirken i projekt Børnesvendebrevet, hvor der udvikles forløb til SFO-børn i et samarbejde med håndværkere, pædagoger, pædagogstuderende, undervisere, forskere og erhvervskonsulenter. I forløbene kan børnene modtage et børnesvendebrev, på samme måde, som spejderbørn kan opnå færdighedsmærker.
- Der er etableret koordinerede ugepraktikker lokalt, som er åbne for alle grundskoleelever. Der er bl.a. organiseret 1 uge, hvor elever kan komme i praktik hos Novo Nordisk, som er udviklet sammen med UU Kalundborg. Seneste skud på stammen er et større samarbejde med Kalundborg Kommunes mange forskellige arbejdssteder, som nu udbyder praktikuge for unge i folkeskolen.
- Der er etableret et Fælleselevråd på tværs af alle skoler, og Kommunen er medlem af Elevvenlig Kommune, som udbydes i samarbejde med Danske Skoleelever.
- Indsatser som "Sammen om familien", som er et samarbejde mellem Fagcenter Børn og Familie og Jobcentret om at koordinere indsatser i fællesskab.
- Helhedsorienteret overgang fra ung til voksen for funktionsnedsatte unge, en koordineret indsats i samspil mellem Voksenspecialenheden og Fagcenter Børn og Familie.
- Etableret et Lettilgængeligt kommunalt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel (implementeres i august 2024, jf. revideret sundhedslov).
- UPCN Psykologsamtaler - gratis samtaler for alle unge, der går på ungdomsuddannelse.
- Etableret forforløb "På vej" til FGU på FGU-Svebølle, hvor de unge bl.a. indgår i fælles aktiviteter med FGU. Målet er at motivere og klargøre flere unge til et FGU-forløb, der kan gøre dem parate til at påbegynde uddannelse eller job.
- Etableret FGU Basis+ forløb (3-årig FGU), som er et tilbud til unge, som har brug for ekstra tid til at kunne gennemføre FGU. Sammen med FGU har Jobcentret et systematisk samarbejde ift. opfølgning på FGU-elever med fokus på fremmøde, fastholdelse og hermed forebyggelse af frafald. Herudover er der deltagelse i overdragelsesmøder til fx ungdomsuddannelser (stærk overgang).

- Jobcentret tilbyder frivilligt forløb til alle unge, som kan understøtte deres fastholdelse i uddannelse eller job. Det er et håndholdt forløb, hvor de unge er med til at vælge intensitet og opfølgningsform.
- Prioriteret en HF-mentor til unge, der går på 3-årig HF. Målgruppen for den 3-årige HF er unge med en diagnose. Mentoropgaven består i at understøtte de unge i deres faglige, personlige og sociale udvikling, mens de går på uddannelsen.
- Etableret en Elevtjeneste, hvor fokus er på at styrke de unge gennem deres ungdomsuddannelse via en tværgående indsats og én indgang til kommunen. Elevtjenesten er et samarbejde mellem den kommunales ungeindsats (KUI), Kalundborg Gymnasium & HF samt Allikeland Gymnasium.

4. Økonomi ift. at implementere tilsvarende indsatser i Kalundborg Kommune

Administrationen har estimeret et overordnet administrativ bud, der viser, at der samlet set er behov for en nettoinvestering i Kalundborg Kommune i niveauet 9,4 mio. kr. pr. år, hvor udgangspunktet er Hjørring-modellens niveau. På udvalgsniveau handler det om:

- Unge- og Beskæftigelsesudvalget (3,4 mio. kr.), heraf 2,7 mio. kr. til løn og 0,7 mio. kr. til øvrig drift.
- Børn og Familieudvalget (6,0 mio. kr.), heraf 5,5 mio. kr. til løn og 0,5 mio. kr. til øvrig drift.

Når der tages udgangspunkt i Hjørring Kommunes økonomiske fordeling af investeringen, så er det kun ca. 0,6 mio. kr., som kan konteres under beskæftigelsesområdet konto 5 (forsørgelsesudgifter). En overvejende del af de udgifter, som Hjørring Kommune har kunnet kontere som forsørgelsesudgifter, omhandler de indsatser, som Kalundborg Kommune laver i forvejen. Ud fra Hjørring Kommunes økonomiske fordeling skal resten af udgifterne konteres med ca. 7,4 mio. kr. på konto 3 og ca. 1,4 mio. kr. på konto 6.

Den demografiske beregningsnøgle, der tager udgangspunkt i antal børn og unge mellem 6-29 år (omregningsfaktor på 0,73 mellem Kalundborg og Hjørring kommuner) har ikke i alle tilfælde kunnet oversættes direkte til Kalundborg kontekst. Det skyldes, dels en markant forskellig skolestruktur, dels markant forskellige socioøkonomiske vilkår. De socioøkonomiske vilkår *"...forstås bredt som individ- og familiemæssige faktorer, der typisk har sammenhæng til det enkelte individs/families økonomiske og beskæftigelsesmæssige situation, civilstand, fysiske og mentale helbred, fysiske, sociale og psykiske handicap, sociologiske forhold og etniske herkomst"*.

Der vil altid være en vis usikkerhed ift. omfang og ressourcer på opgaverne. Disse vil skulle præciseres frem mod et eventuelt budgetmateriale. På samme vis vil en præcis økonomi afhænge af, hvilke medarbejdere det er muligt at rekruttere.

Faktaboks for variable i estimerede beregninger

- Estimeret bruttogennemsnitsløn pr. årsværk på knap 600.000 inkl. pension, ferieafregning mv. De bagvedlæggende lønninger tager udgangspunkt i de konkrete gennemsnitlige lønniveauer i Kalundborg Kommune (2024-priser) på forskellige medarbejderkategorier (fx uddannelsesvejledere, psykologer, virksomhedskonsulenter mv.).
- Estimeret overheadudgifter pr. medarbejder på 20.000 kr. (IT, kontorhold, kørsel, uddannelse, forplejning mv.)
- Estimeret 13 nye årsværk
- Estimeret 1,1 mio. kr. til øvrige køb

Opmærksomhedspunkter ift. implementering af model i Kalundborg Kommune

Under afdækningsarbejdet har administrationen drøftet særlige lokale forhold, som man politisk bør have for øje, hvis det politisk besluttes at implementere Ungegarantien i Kalundborg Kommune.

Det handler om, at Kalundborg Kommune adskiller sig fra Hjørring Kommune ved:

- På den ene side har Kalundborg Kommune bedre rammevilkår end Hjørring Kommune, når det handler om virksomhedernes størrelse, vækst og efterspørgsel på arbejdskraft. Kalundborg Kommune har landets største økonomiske og beskæftigelsesmæssige vækst i disse år, og det er de store industrivirksomheder, som trækker væksten. På den anden side er de socioøkonomiske rammevilkår markant vanskeligere (fx flere med sociale problemer, psykiske lidelser og misbrug). Det betyder, at der er flere barrierer, som der skal arbejdes med, førend alle unge bliver parate til at gennemføre en uddannelse og varetage et job.
- Jobcentrenes historik ift. at indgå forpligtende virksomhedssamarbejdsaftaler viser, at det oftere er de små og mellemstore virksomheder, som udviser størst interesse for at indgå i samarbejder om unge med diverse problematikker. Dog har de største virksomheder på grund af den omfattende mangel på arbejdskraft i de seneste år udvist større interesse end tidligere for at tage socialt ansvar. Uddannelsesvejledernes erfaringer fra praktikker er den samme, men også at det er lettere for større virksomheder at modtage besøg af klasser på virksomhederne. Både små og større virksomheder bidrager til, at alle elever får mulighed for at komme ud og møde erhvervslivet, men det kræver et koordinerende arbejde og kendskab, ikke kun til virksomheder, men til skolernes arbejde og målgruppen i folkeskoleeleverne.
- Skolevæsenets organisering i Kalundborg Kommune er i væsentlig grad forskellig fra Hjørring Kommune. Det har påvirkning på de elementer i Ungegarantien, som omhandler klassevise aktiviteter som fx: Uddannelse og Job-undervisningen, virksomhedsbesøg mv. I Hjørring Kommune er skolerne organiseret i distrikter. Flere af Ungegarantiens funktioner er etableret i distrikterne og går på tværs af distriktskoler og refererer til distriktsskolelederen i Hjørring. I Kalundborg Kommune er det i stedet Fagcenter Børn, Læring og Uddannelse, som er den naturlige placering af tilsvarende funktioner.